



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. IV. Nonnulla tum Gallicanorum, tum aliorum Occidentis, imò Orientis
Episcoporum exempla examinantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

S. IV.

Nonnulla tum Gallicanorum, tum aliorum Occidentis, imò & Orientis Episcoporum exempla examinantur.

64. **PRImò.** Ad autoritatis Apostolicæ circa Episcopos etiam Gallicanos iudicia ab exemplis comprobanda allegatur, quòd Zosimus Pontifex causâ Proculi Massiliensis cognitionem ad se traxerit, ac de Episcopatu deijciendum iudicaverit ad instantiam Patrocli Arelatensis. At Elliesius *present. Dissert. 2. pag. 200.* excipit, tum quòd per istud primæ circa Episcopi causam cognitionis exemplum, noscatur Zosimus, violasse Sardicenis Concilij sanctiones: tum quòd nec Proculus, nec Episcopi Gallicani paruerint sententiæ Pontificis, sed ille retinuerit suam Sedem, hi verò causam ejus probaverint, veluti probet Quenellius *Dissert. 5. apologet. pro S. Hilario.*
65. Verùm in antecedentibus demonstravimus, dum Concilium Sardicense primam causâ Episcoporum cognitionem tribuit cujusque Provinciæ Synodo, non posse hoc intelligi privativè ad supereminentem, præcipuè Apostolicæ Sedis, aut Concilij Occumenci autoritatem. Etto verò Proculum ad Romani Pontificis tribunal, quò vocabatur, non accessisse, prout Elliesius ex epistolâ Zosimi ad Episcopos Provinciæ Viennensis & Narbonensis probare contendit: num isthæ Proculi contumacia elidere poterit autoritatem Apostolicam super quocunque in Regnum Cælorum ordinabili, forum quoque externum attinente, moralis, omnique adeò fori Ecclesiastici causâ vi juris Divini protensam? Et hinc, si verum esset, quòd is Parisiensis Doctor iteratò respouit, ac si Episcopi Gallicani depositionem Proculi à Zosimo factam non habuerint ratam, noscerentur hinc, in ipsam à Christo constitutam, & Petri successori destinatam autoritatem Apostolicam impegisse: quamquam hanc notam immeritò ipsis inurat Quenellius, asseverando, quos Zosimus in epistolâ ad Massilienses vocat inquietæ mentis homines, Proculi damnati fautores fuisse (indifferenter) Gallicanos Episcopos, non attentâ etiam eâ turpitudine, de quâ postmodum etiam Cælestinus Papa in epist. ad Episcopos Provinciæ Viennensis & Narbonensis eum conquestus, quòd scilicet consensisset in necem fratris sui à Tribuno quodam Barbaro factam ad iussionem occultam; uti Prosper scribat.
66. *Secundò.* Ipsomet Elliesio pag. 203. fatente, Valentinos Clericos rectâ Romanum Pontificem adiisse, & suum Episcopum apud illum accusasse; quamvis causâ semper fuerit à Pontificibus remissa ad Synodum Provinciæ. Excipit equidem is Parisiensis Theologus, tum quòd ille ad Romanam Sedem recursus factus sit ex occasione contentions inter Episcopos Narbonensis Provinciæ tunc vigentis: attamen hoc ipsum probat, Valentini Cleri de Romanæ Sedis autoritate cunctis Narbonensis Provinciæ Episcopis supereminente sensum.
67. Tum quòd illa ad Synodum Provinciæ remis-

sio non fuerit à Pontifice facta per modum delegationis. At nunquid causâ à superiori Tribunali ad inferiores remissio, hoc ipso denotat illius autoritatem huic supereminentem, si præcipuè fiat per modum Decreti, quemadmodum fecerat, *Decrevimus, inquit, vestrum debere intrâ Provinciam esse iudicium.*

Instituto presentis satis inservit protertio causa inter Celidonium & Hilarium Arelatensem à Romano Pontifice discussa & iudicata, cujus summaria ex Elliesio pag. 204. delumpta relatio ita se habet: Nempe Hilarius Arelatensis Metropolita Ecclesias Viennensis Provinciæ sibi subditas præcedens, inestâ Episcoporum Synodo, Celidonium eius Provinciæ Episcopum varijs ex causis Episcopatu deiecit.

Celidonius igitur in Synodo damnatus, ad Leonem Pontificem contendit, ibique conquestus est, se injusto rigore damnatum, quem Romam usque secutus Hilarius talem exposuit querelam, quòd nempe aliqui apud Gallias publicam meritò excipientes sententiam, in urbe sacris altaribus interessent: Præter insinuando, se ad officia, non ad causam remisse, protestandi, non accusandi, ac iusque suggerendi obne. Cujusmodi tamen protestatione non contentâ, Leo absolvit Celidonium, ac restituit, talem serendo, ac litteris ad Gallos Episcopos insinuando sententiam, per quam tum Celidonius fuit absolutus, quoniam præterea etiam Hilario manifestâ restitui responso demonstraverat, se injustè fuisse Sacerdotio dejectum: tum Hilarius fuit Provinciæ Viennensis, quam malè usurpaverat, potestatem privatus, factâ eidem inhibitione, ne ulterius audeat Convenus iudicare Synodales, & Sacerdotum Domini iudicia turbare. Hæc igitur per ipsum met Elliesij calamum recentia Leonis Papæ acta manifestissimum præferunt exemplum Apostolicæ super Episcoporum causâ autoritatis: de qua idem Pontifex in *insinuatâ epistolâ* ulteriora proferens argumta; Nobiscum (scribebat ad Gallicanos Antistites) *vestra fraternitas recognoscat Apostolicam Sedem pro sui reverentiâ, à vestra Provinciæ sacerdotibus esse consultam, & per diversarum, quam admodum vetus consuetudo posebat, appellatum causarum, aut retractata, aut confirmata esse iudicia.*

Unde quas Leo consultationes ac relationes tam apertè distinguit ab appellationibus, immeritò eas confundendo Elliesius *pres. pag. 205.* non nisi per manifestam injuriam Leoni impingit isthanc consulationem, eâ etiam ex parte graviter redarguendâ, quòd pag. 205. post medium sanctum Leonem coarguat, ac si in causa Celidonij multis modis peccasset in Canones Sardicenses, cujusmodi tamen redargutiones facili evanescent, re-meritatique evincuntur ex his, quæ circa illos Canones in antecedentibus multatariis sunt à nobis deducta.

Quartò. Elliesius pag. 210. affirmat insuper, sub Innocentij Pontificatu Bubalium & Taurianum damnatos in Illyrico, ad Pontificem hunc confugisse, & licet causâ illorum ab eo retracta,

retractata, iterum fuerint damnati, ægrè tamē istud Innocentij factum tulisse Illyricos, ac per litteras bis apud ipsum conquestos esse; quibus proinde querimonijs, ut fatisceret Innocentius, non specialem Sedis sue prærogativam, nec Sardicenses Canones in medium protulisse, sed dicere tantum, grave videri non debere Episcopis, si iudicium suum ab alijs retractetur, cum veritas inde magis elucescat. Ex quo equidem Pontificis responso is Theologus Parisiensis enervare nititur appellationem, & in causis Ecclesiasticis iudiciorum jura Pontificia. Quia tamen ipsissimum illud Innocentij responsum inculenter supponit auctoritatem retractandi iudicia ab alicujus Provincia Episcopis lata, nequit nisi per summam ineptiam exinde impugnari tale jus Pontificum, quod usus & praxis tam manifestè præferret.

Hic superaddi possent appellationem ex Illyrico exempla, desumpta ex epistolis Pontificum, recitatis in actis Concilij Romani sub Bonifacio II. Anno 431. Quibus tamen supersedeo, partim quia Elliesius, nullo licet solido fundamento nixus, ait, ea utpote ex Bibliothecæ Barbarinæ Manuscripto novissimè edita, in dubium à nonnullis vocari: nolo autem in ijs, quæ meri facti sunt, contentionem aliquam hic intrare: partim quia dum ille ipse Theologus ea exempla referendo, ac enervare conando, talia præbet Apostolicæ in Papæ Synodis Provincialibus supereminētis auctoritatis argumenta, Imperatoris etiam relictis illi ad stipulantibus, ut, quod refutationis loco assumit, apertam nostræ causæ probationem facere, ipsemet Elliesianæ præsentis paginae 210. usque ad 213. Lector facile animadvertere possit.

Quintò. Ab Occidente in Orientem regredienti occurrunt mihi causæ Eutyichis, Theodori, ac Flaviani. Etenim Eutyches (ut Elliesij sumarijs verbis solummodò utar) cum in Synodo Constantinopolitana damnatus esset à Flaviano, quasi cum Apollinari sentiens, ad sententiam in se latam devitandam (secretò licet) appellavit ad Concilium Romani, Alexandrini, Hierosolymitani, & Thessalonicensis Episcopi. Ubi verò Eutyches viderat, nullam suæ appellationis haberi rationem, querimoniæ de communione sibi adempta libellum misit ad Leonem. Quo libello querimoniæ accepto, Leo ad Flavianum & Theodosium epist. 20. & 21. scripsit, conquerendo, quòd Flavianus nihil ad se retulisset de iudicio in Eutychem lato, nec ullam appellationis ejus habuerit rationem, petijtque, ut de criminibus Eutychi objectis instruat, ad finem iudicandi de cognitis. Hinc Flavianus Leoni rescripsit, Eutychem ob Valentini & Apollinaris errores fuisse damnatum, ipsaque in eum acta transmisit, ut Leo hoc cognoscens, illius impietatem omnibus Episcopis manifestaret, atque per suas litteras heresim, quæ surrexerat, in tantum destrueret, ne opus esset Concilio, quod divulgabatur indicendum. At Leo Synodum haud ingratam fore arbitratus, scripsit ad Impera-

torem de eà intra Italiam convocandà: quamquam Imperator jam prius, quàm eas Leonis litteras acceperat, Synodum indixerit.

Quibus juxta Elliesij relationem taliter constitutis, supposito in primis, quòd Flavianus appellationem Eutyichis, utpote secretò, absque debitâ proinde Juris formâ factam vel ignorârit, vel non attenderit, liquet tamen ex actis, Eutychem post primæ suæ appellationis suppressionem ad solum Romanum Pontificem provocasse, sanctumque Leonem, ubi appellationis ad se factæ nulla habebatur ratio, eà cum efficacîa fuisse conquestum Flaviano, ut hic etiam acta transferebat, heresisque surgentis reprimendæ præpotens patrocinium quaesierit ex Apostolicâ illius auctoritate in tantum prævalitorâ, ut Concilij indictio non videretur ulterius necessaria. An non igitur clara hinc elucet argumenta Apostolicæ in Papæ auctoritatis Concilio solum Constantinopolitano, à quo Eutyches fuerat damnatus, in tantum supereminētis, ut Flavianus transmitteret iudicij acta, Leonisque cognitioni causam committens, heresis refectionem ex ejus quaereret Apostolicis litteris? Nec obstat, quòd S. Leo prælegerit Concilij Oecumenici convocationem, tum quia illius quoque auctoritas subsistere debebat ex Vicario Christi, proprio Papæ characteretum quia turbatum juxta Flaviani litteras non modicè jam prævalentium ratio, ipsomet etiam Imperatore ad Eutychem partes aequaliter inclinato, efficacius exposcebat remediùm ex Concilio Oecumenico substitutum sub Capite Christi Vicariè representantis, unâ & Hierarchiei Ecclesiæ Corporis auctoritativo consensu.

Sextò. Flavianus postea in Synodo Ephesina, quæ latrocinium dicitur ob Dioscori & Eutychem fautorum violentias, cum esset injustè damnatus, ubi sententiam in se à Dioscoro pronuntiatam audiverat, fertur juxta Elliesij pag. 218. relationem, dixisse, *recuso te*. Cujus tamen reculationis nullâ habitâ ratione, cum nihil reliquum sibi videret, libellum appellationis dedisse Legatis, veluti ipsemet Leo testatur. Ex ejus insuper epistolis 41. 42. & 45. liquet, quòd Leo admisit appellationem Flaviani, ipsamque revestierit Episcopatu, firmavitque in Episcopali ad omnes Ecclesias communione, atque illius appellationi dedit effectum suspensivum. Quantumvis ergo Elliesius nitatur, hæc enervare dicendo, Leonem non speciale tulisse iudicium, sed quæ per vim & contra jus erant gesta, poposcit à Theodosio epist. 4. ut omnia in eo statu esse juberet, in quo fuerant ante omne iudicium. Nihilominus illius Elliesianæ exceptionis infirmitas vel cæco extat manifesta. Quomodo enim, nisi Apostolica in Leone potestas præmineret, Flavianum Episcopatu revestire, eumque in Episcopali ad omnes Ecclesias communione firmare valisset: iudicij quoque sui de cunctis in statum pristinum, in quo fuerant ante Ephesinum latrocinium, restituendis, executionem præpotentem efflagitando ab ipsius etiam Theodosij seculari brachio?

Septimò

Septimò. Theodoretus Episcopus Cypri in Synodo Ephesinâ Diocori pariter damnatus juxta relationem Elliesij à pag. 223. ad Leonem Pontificem scribebat in hæc verba: *Ante omnia rogo, ut sciam à vobis, an injusta huic depositioni oporteat acquiescere, an non, vestram enim exspecto sententiam, ut si judicatis, me stare debere assertis, stabo.* An non igitur Theodoretus hinc noscitur efflagitasse Romani Pontificis sententiam super judicatis à Concilio Ephesini latrocinij?

76. In hunc planè scopum collimat, quod in Epistolâ eiusdem Theodoretis eodem tempore ad Renatum Romanum scriptâ habetur sub hisce verbis. *Hæc igitur de causâ tuam oro Sanctitatem, ut persuadeas sanctissimo ac beatissimo Archiepiscopo, ut apostolicâ utatur autoritate, & præcipiat ad vestrum convocare Concilium.* Quæ profectò nimis remota sunt à Glosâ Elliesij, hæc & alia Theodoretis verba, quibus petebat, ut sublimitas Apostolicæ autoritatis rectè institutis finem imponat, in tantum contorquentis, ac si is Episcopus à Leone consilium duntaxat & opem implorasset, petendo intereâ ab Imperatoribus, ut in Concilio Occidentalium judicaretur. Numquid enim istud Occidentalium Concilium absq; Apostolicæ Pontificiæ autoritatis caractere subsistere, ac prævalere potuisset Orientaliû Ephesino Concilio? Subjungere hic liceret, quæ Elliesius refert ex manuscripto Codice Cardinalis Casanatæ, quia tamen quoad plures facti circumstantias, oporteret, cum dicto Theologo contendere, quod à meo intento alienum superius dicebam: idcirco ea exempla impræsentiarum prætermitto.

77. Oðavò. Ioannes Talaia Patriarcha Alexandrinus per Petrum Mongum, consentiente Acacio Constantinopolitano, Episcopatu turbatus, acceptis à Calendione Antiocheno intercessionis litteris, appellavit ad Romanum Pontificem Simplicium, cujus successor Clemens per Legatos petijt ab Imperatore, ut Petrus Mongus propterea exturbaretur, & Acacius Romam mitteretur, ad dicendam causam citandus, ni spontè veller eò proficisci. Illi verò Legati, quia isthoc mandatum non fuerant executi, sed cum Acacio communicaverant, atque Petri nomen in Dypticis publicè recitari permisserant, à communione suspensi sunt à Romanâ Synodo tunc celebratâ, fuitque excommunicationis sententia lata in Acacium, quæ tamen in Oriente effectum non fortiebat.

78. Ex quibus infert Petrus de Marca Parisiensis Archiepiscopus, in causis Fidei ad Romanum Episcopum appellari posse etiam ab Orientis Synodis. At Elliesius præf. pag. 229. excipit adversus illam Petri de Marca illationem, tum quòd nullum in Joannem Alexandrinum fuerit latum iudicium, à quo appellare potuisset: unde quando Liberatus dicit, eum appellasse, improprie id accipiendum esse, quatenus ab injustâ sui vexatione confugit ad Sedem Apostolicam pro ope implorandâ. Et licet Pontifex Romanus Joannis restituendi & Acacij ad cau-

sam dicendam evocandi jus, secundùm Canones Sardicenses sibi vindicârît, minime tamen ex hoc probari, Orientales jus istud detulisse Pontifici. Tum quòd non solus Papa, sed in Synodo Occidentalium judicaverit, Talaia causam, quæ ex utriusque partis consensu devolvebatur, teste Gelasio in epist. 13. asseverante, *Acacium & Imperatorem promississe Legatis, eam causam Sedi Apostolicæ esse referendam.*

Verùm mi Elliesi, vel hinc advertere debuisses, quanta autoritatis Apostolicæ in Papâ fuerit ab Imperatore & Acacio habita ratio, ut promitterent, causam illam Sedi Apostolicæ reservandam esse. Nunquid ergo Acacius huic suæ promissioni defuit, cum unâ cum alijs Orientalibus causam illam secundùm Sardicenses Canones à Pontifice Romano judicatam, non probavit? Num ergo Orientalium quorundam contumacia in reprobando illo Pontificis iudicio, ab Elliesio justè allegatur ad extenuandam Papæ autoritatem, à Sardicensi etiam Concilio non ex proprio Patrum cerebro, sed ex sacri (vix aliàs probatum est) Evangelij Oraculis Divinis agnitam? Sed quâ fronte prædictus Parisiensis Theologus negat, Nestorij causam confirmare Marcæ Archiepiscopi Parisiensis superius adductam sententiam, eò quòd Cælestinus Papa non ad se traxerit primam causâ Nestorij cognitionem, sed quòd ipse Nestorius & Cyrillus causam hanc detulerint ad Cælestinum? Ex quo namque alio fundamento Cyrillus, unâ cum Nestorio, ceffuit, eam causam esse deferendam ad Romanum Pontificem, nisi quòd scirent, in hoc supereminere Apostolicam super fidei causis dijudicandis autoritatem? Nec obest, Cælestinum in Synodo Romæ tunc celebratâ, fecisse ejus causæ discussionem, cum neque istius autoritas subsistere valuisset absque vicario Christi caractere Papæ proprio. De reliquo ipsum Lectorem requiro, ut ceteris Elliesij adversus alia nonnulla exempla exceptiones, brevitatè causâ hic omittas pervolvât, ipse namque in ejusmodi Elliesianis oppositionibus reperiet insignia Pontificiæ supereminentis autoritatis argumenta.

Nondè denique præf. Dissert. 2. §. ultimo spontè fatetur Elliesius, in Occidente post quintum sæculum appellationum ad Romanos Pontificum usum invaluisse: quamvis nonnulli extant appellationum ejusmodi vel rejectarum, vel non in malito pretio habitatum exempla. Numquid verò ille usus prævalere potuisset, nisi ex solidioribus fundamentis agnita fuisset Sedis Apostolicæ supereminens autoritas? Numquid vel rejectio, vel improbatio appellationum in iudice ad quem supponit potestatem autoritativam, vel reprobandi, vel recipiendi, justitiâ ita exigente, appellationes ad se delatas? uti factum esse in Pauli Archiepiscopi Cretenfis appellatione, testatur dictus Parisiensis Theologus, Romano Pontifice judicante, esse inconvenientem. Num juri autoritatis Apostolicæ derogare valuit, quam refert Elliesius quorundam Gallorum proterviti-

dum Contumeliosus Rejenſis à Caſarij Arc-
latenſis ſententiâ provocans ad Pontificem ,
appellatione pendente, fuit ſpoliatus Epifco-
patus, ipſo tamen Romano Pontifice Agape-
to hoc præjudicium reprobante ? Num pa-
riter juri Pontificio derogare potuit, quòd Sa-
lonius Ebreundenſis & Sagittarius Vapincenſis
in Concilio Lugdunenſi Anno 567. deiecit, cum
bonâ etiam Regis veniâ Romam appellan-
tes, nullo Epifcoporum Gallicanorum, qui
reos acularer, comparente, Ioannis III. li-
teris, Regiſque per has implorato brachio
reſtituti, minùs grati fuerint nonnullis Gal-
licanis Præfulibus, Victorem Epifcopum eor-
um antehac accuſatorem, quòd in gratiam
& communionem cum ipſis rediſſet, propte-
rea ſuſpendentibus à communione ? Num ex
hoc, quòd aliqui Epifcopi in Synodis Galli-
canis deieſti non provocarint ad Sedem A-
poſtolicam, hujus capropter ſupereminenti
authoritati præjudicium fieri potuit ? Num
ex eo, quòd nonnulli quandoque Epifcopi
Gallicani nullam appellationum ad Roma-
nos Pontifices habuerint rationem, inferre
fas eſt, juris ejuſmodi in Apoſtolicâ Sede
nullitatem ?

EPILOGUS.

81. Quæ Elieſius in præf. Diſſertat. 2. Epilogo
reſſumit, cum pateant ſufficienter jam
diſcuſſa ex anterioribus, ſuperſtuum duximus,
impræſertimurum ijs innotari. Unum tam-
en diſcuſſione digniſſimum hæc occurrit,
quòd idem Theologus pag. 239. n. 5. ſtatuit
principium, in hæc diſſerens verba : Cum om-
nes Epifcopi unum ac ſolium habeant Epif-
copatum, ad ſingulos eorum ſpectat, laboran-
ti Eccleſiæ in gravi neceſſitate ſuccurrere in
quavis mundi parte. Tunc enim omnes Epif-
copi ſunt quodammodo fidei, & Canonum
vindices, quando vident, periculum eſſe, ne
aut fides detrimentum capiat, aut leges Eccle-
ſiaſtica violenter, nec debent ſtare legnes &
ocioſi, ſed omnibus modis laborare eos oportet,
ut fides in tuto ſit, utque Canones obler-
ventur. Hujus ſententiæ author eſt Cyprianus,
qui multis in occaſionibus eam ſecutus eſt.

82. Addit deinde, Romanam Eccleſiam mi-
nimè moram invidia fuiſſe, quòd alij Epifco-
pi Eccleſijs omnibus invigilarent, imò eos
ad id faciendum invitafſe. Docet id Clerus
Romanus ſcribens ad Cyprianum de Privato
Lambelitano : Omnes enim, inquit, nos decet,
pro corpore totius Eccleſiæ, cujus per varias quaſ-
que Provincias membra diſgeſta ſunt, excubare. Et
Celeſtinus in Epifſula ad Synodum Ephefnam :
Hæc ad omnes, inquit, in communi Domini Sa-
cerdotes mandata prædicationis cura pervenit,
hereditarij in hæc ſollicitudinem jure conſtringi-
mur, quicumque per diverſa terrarum loca Apoſta-
lorum vice nomen Domini prædicamus, dum illis
diſtur, ite, docete omnes gentes, advertere de-
bet veſtra fraternitas, quia accepimus generale
mandatum, & omnes id nos agere voluit, quibus in
commune mandavit officium, necelle eſt, ut compa-
renter noſtros ſequamur auctores.

83. Concludit denique, Tameſi ad omnes
Epifcopos totius Eccleſiæ cura quodammodo
pertineat, omneſque teneantur laboran-
ti Eccleſiæ ſuccurrere; agnoſcendum tamen
eſſe, id præſtanti quadam ratione primæ Se-
dis Epifcopo competere. Nam ſi in qualibet
ſocietate, qui in eâ Princeps eſt, maxime tene-
tur invigilare, ne quid illa detrimenti capiat.
Quis æquus rerum arbiter negare poſſit,
quin præ cæteris ad Romanam Epifcopum,
qui Primæ ac Maximæ ſedi præſt, pertineat,
in illud ſedulo incumbere, ut ab omnibus
omniño Chriſtianiſ fides ilibata cuſtodiat,
utque Canones ubique obſerventur. Hoc
ſenſu intelligendum videtur illud Gregorij,
cunctos Chriſtianos, ubi peccant, Sedis Apoſtolicæ
correctioni ſubjectos eſſe. Hoc ego Romani E-
pifcopi privilegium non ſecus ac ejus Prima-
tum conſtanter teneo, & ſi quid adverſus illud
mihi in iſtis diſſertationibus exciderit, quod
tamen factum eſſe, non arbitror, illud pro
dicto haberi nolo, & ſi quis oſtenderit, pa-
ratus ſum emendare.

84. Huic triplici Elieſianæ aſſertioni ex Pal-
lavieno lib. 6. hiſtorie Concil. Tridentini cap. 3.
repono inprimis Eccleſiæ ſacram à perſido
Suavi Polano conſectam. Hieroſolymitanæ
Synodi exemplo, inquit, Epifcopi ſubſecu-
ti exiſtimabant, cunctas Chriſtianorum Eccleſias
unam eſſe, Epifcopos verò ita pariter in unum co-
leſcere, ut ex eo quilibet unam partem obtineret,
non veluti propriam, ſed ut omnes to unum regerent,
ſingulis tamen magis in eâ regendâ occupatis pecu-
liariter ſue cura demandatâ, ſicuti ſanctus Cy-
prianus in aureo libello de unitate Eccleſiæ de-
monſtrat.

85. Adverſus quod proinde commentum
Suavianum, Cardinalis præcatus pro ſecundo
ita progreditur, Hic homo, ſi verba faceret
apud Sinas, noſtrarum rerum ignaros, poſſet
facile ſibi fidem invenire; & fortafſe inve-
niret apud nonnullum, qui alicujus politi-
cæ calliditatis peritus, ſimulque expertus con-
ditionis Eccleſiaſtica, legerit Suavis hiſto-
riam, impuſus rerum politicarum aviditate;
ſed ex Eccleſiaſticis eas, tamquam indu-
bitas recipiat, quas ibi cernit enarratas ceu
manifeſtas. Quamquam veriùs quicumque
rerum civilium prudens æſtimator numquam
putabit, poſſe re ipſâ conſtitui hujusmodi
Republicam ex Platonicis formis, ut ſic
loquar, exſectam; & hæc non in unica tan-
tùm civitate, uti Plato conſtituit ipſius indi-
viduum dominatum, ſed in totius Eccleſiæ
amplitude. De cætero, volebat etiam il-
le Philoſophus, uti peculiaris curæ inter va-
rios adminiſtratores, poſſeſſores ac magiſtra-
tus partirentur, ut fuſius explicat in decem
ſuis de Republica libris. Et tamen hujusmo-
di Republica perſpicuis planè rationibus re-
ſellitur ab Ariſtotele, qui alioquin in poli-
ticis diſciplinis magiſtrum sæpe laudat, ac
ſequitur. Multò magis eadem ab experien-
tia reſellitur, cum exploratum ſit, in tantâ
gubernationum varietate, ſive rectè, ſive
perperam inſtituta fuerit, numquam videri
uſurpatum id, quod à tam ingni Philoſopho
S S I non

non modò commendatum legitur, sed planè delineatum. Ad rem accedamus. Quid, quæso, agebatur, cùm alicui peculiari Diœcesi deerat Episcopalis muneris administrator? Num opus erat, extemplò reliquos Episcopos convocare ex cunctis terrarum Orbis provincijs, qui successorem sufficerent? At hoc perinde fuisset, ac ad itinera perpetua Præsules cogere, desertis sibi commissis Ecclesijs. An id muneris in priùs occupantem deveniebat, sive idoneum, sive ineptum? At quæ forma regiminis magis deformis, magisque fortuita?

36. Perge pro tertio: Si tota iurisdicção in unoquoque sita erat, unicuique igitur licebat, quocunque mallet, pergere, & ovilis alieni Pastorem agere, doctrinas tradere, controversias dijudicare, & moderari subditorum animos pro arbitrato. Animadvertit ex se quisque, designatum in his pauculis verbis turbarum chaos, ad quas evitandas, unaquæque Respublica varias causarum rationes distribuit varijs Magistratibus, varias oppidorum classes varijs moderatoribus, varias militum legiones varijs Ducibus, numquam admittit ea potestate singulorum in totum, ut proinde, ubi discordia inter illos contingeret, ignorarent subditi, cuiam jure obtemperandum.

37. At quarto obtrudit Suavis Charitatis fervorem in Ecclesia primæva cuncta diffidia longè remotentem. Benè est. Hinc igitur idem concedat, cùm Deus voluerit ad posteriora tempora divinitus deducere hanc excellentiam charitatis, defensionisque, supra modum conditionis humanæ, noluisse pariter eam formam Episcopatus indistincti protrahere: adeoque per consecutionem fateatur, Episcopatum distinctionem esse de jure Divino: cùm certè Christus haud præscripsit Ecclesiæ suæ regimen pro eo solùm brevi statu, naturæ vim superante, sed pro alio naturæ consentaneo, longè, si numerentur sæcula, diuturniore; si cultores, ampliore. Hæc ad confutationem satis; sed non satis ad veritatem. Eam individuum concordiam, & exquisitam sanctimoniam priorum fidelium liceret quidem Suavi aniculis persuadere, non item Latina linguæ tantum scienti, quantum sacris Ordinibus suscipiendis sufficit. S. Pauli Epistolæ clarâ voce invehunt in enormissima scelera, & inter reliqua, in schismata, seditionesque, per ea Respublicæ Christianæ primordia. Cujus certa testimonia voluit Deus in Scripturis à se dictatis nobis relinquere, ne ceniores sui temporis, ac veteris laudatores, opinionem insinuent, quæ credatur vera Jesu Christi Sponsa, non esse Ecclesia membris tam deformatis compacta, quam ea, quæ in Catholico corpore deprehenditur. Quod si hæc nascenti Ecclesiæ evenere, quid jam dicendum de subsecutis temporibus usque ad ætatem S. Cypriani, qui de Suavis sententiâ nos edocet, tamquam etiam tum perseverantem eam individuum Episcoporum iurisdictionem? Numquid ille non desinet in eodem aureo libello lamentaria eorum dis-

fidia, qui Ecclesiam administrabant? Nonne scitent historia Ecclesiasticæ dissensionibus nocentis exempli vel inter Christi Athletas, qui in dies singulos carnificinam sui corporis in vinculis præstolabantur?

Hæc profectò rationes (pro quinto) argumentatione convincente consiciunt, hujusmodi regimen Ecclesiasticum, cujusmodi nobis objectat tamquam pro certo ponendum Suavis, & nititur fusè persuadere Salmasius, illi & arrogantia & ignorantia par, monstrum esse ex partibus infociabilibus confectum: sed cùm commune sit adagium, ad evincendum litem plus valere drachmam unam facti, quam multas libras juris, operæpretium est, probatis etiam testimoniis ostendere, quod hi affirmant, vanum esse commentum. Hic non vacat pro eo ac fit in judiciorum questionibus, plures producere; unus satis mihi sit antiquissimus inter Patres, qui aliquem ex Apostolorum discipulis novit, sanctus, inquam, Irenæus. Hic eos redarguens, qui docebant adversus, quam habetur ex traditione Apostolicâ, in Ecclesijs, quibus Episcopos primò constituerunt Apostoli, & alij postea illis successi, seric haud interroptâ, scribit: *Sed quoniam valde longum est, hoc volumine omnium Ecclesiarum numerare successiones, maximæ & antiquissimæ, & omnibus cognitæ, à gloriosissimis duobus Apostolis Petro & Paulo Romæ fundatæ & constitutæ Ecclesiæ, eam, quam habet ab Apostolis traditionem, & annuntiatam hominibus Fidem, per successiones Episcoporum perventam usque ad nos indicantes, confundimus omnia.* Mox refert, à duobus Apostolis fuisse traditam Romanæ Ecclesiæ administrationem Lino & Anacleto, vel Cleto, ut alij legunt, quos ambos dubium pariter est, an intelligit Irenæus, fuisse à Petro & Paulo electos, ut futuros Romani Pontificis successores, ubi Sedes vacasset; an uti functionum curatores, dum ipsi absissent. Postea enumerat Clementem ac deinceps alium ex alio, ad suam usque ætatem; atque hujusmodi monumenta dicis, servari in aliarum Ecclesiarum tabularijs, nominatim verò in Smirnenſi, ubi Polycarpus sibi notus, fuit impositus à S. Ioanne. Idem affirmat Tertullianus, non admodum Irenæo posterior in libro de præscriptionibus. Idem pro certo posuit S. Augustinus Epistolâ 165. & cap. 40. in Epistolam Fundamenti. Idem cuncti reliqui Patres, quos adversus Salmasium eruditè congessit Dionysius Petavius lib. 1. de Hierarchia Ecclesiastica.

Pro sexto equidem Suavis ad suum intentum contorquet testimonium S. Cypriani in laudato libello, quem ipse meritò *aureum* appellat, de Unitate Ecclesiæ. Equidem miror Suavis confidentiam, audentis ante oculos ponere aurum illud, cui collarum, statim spurium deprehenditur, quiquid constat ipsius fornacula. Libellus ille, quantus est, totus est in comprobanda unitate Fidei apud Ecclesiam, arguendisque sceleratis ac perditis eorum animis, qui ab hac unitate secedant. Hinc, ait, hæreses & factæ sunt frequenter, & sunt, cum perversa mens non habet pacem, dum perfidia

discordantiam unitatem non tenet. Et paulo post: Unitatem simul ac dilectionem magister o sui docet, Prophetas omnes, & Legem praeceptis duobus includit. Quam vero unitatem servat, quam dilectionem custodit, aut cogitat, qui discordiae favore vesanus Ecclesiam scindit, Fidem destruit, pacem turbat? Panegyrimne, an potius dicas haec verba conficiunt in Lutherum, qui planè heros est Suavianæ epopejæ, hoc est, fidei narrationis?

90. Sed his omisiss, pro seprimo accedamus ad id, de quo nunc agitur, Quidnam affirmat ibi S. Cyprianus? Ecclesiam unum existere Episcopatum, & singulis Episcopis esse in solidum partem in toto. Quis hoc inficiatur? Inficiantur heretici, quippe sacrae Monarchiæ oppugnatores; non verò Pontifex, qui idcirco confuevit, se nuncupare Episcopum Ecclesie Catholice; adeoque universam Ecclesiam tamquam unum Episcopatum agnoscit. Quid hinc Suavis contendit deducere? In hoc universali Episcopatu non inesse plures peculiare Episcopatus? Ridicula planè deductio. Quis unquam, eò quod exercitus unus sit, & unus omnium Imperator, quodque pro se quisque ex ducibus in solidum partem obtinet in communis boni, omniumque victoriæ procuratione, argumentatus est, equitum magistro in pedites esse potestatem, vel in equites peditem praefecto? Eodem pacto de eo, qui tormentis praestit, vel cataphractos ducit? Vnum etiam Episcopatum esse in Ecclesia universali, alio modo significamus; ratione videlicet Ordinis, quo Episcopus redditur idoneus ad illius gradus ministeria in quascunque Orbis partes, & in quemtuncque exercenda, si legitime illis admoveatur. Ita facultas legum Civilium interpretandarum unica patitur est, & cuiuscumque illa instructio licet, eorum magistrum ac interpretem agere in quacumque exedra & Academia; non tamen ita, ut iure suo possit in quavis exedra, vel in quavis Academia docere. Similiter inter Casinenses Monachos unica est Abbatis dignitas, per quam is aptus evadit, ut in quocumque Monasterio praesit; & ex illius vi huic modo, modò alij praestit: hinc tamè haud fit, ne unius Monasterij Abbas distinctam obtineat jurisdictionem ab ea, quam alterius Monasterij Abbas obtinet, eique liceat, sese immittere in quoscumque Monasterij administrationem, nisi ab iplo Ordine illi peculiariter demandatam.

91. Pro octavo audiamus insuper Cyprianum dicentem, tuos Apostolos accepisse à Christo aequalem potestatem promulgandi Evangelij, postquam rediviis eorum missionem habuit. Sed hoc pariter haud negatur: quin affirmatur communiter à Catholicis scriptoribus, atque ab ipsdem censetur uti necessaria conditio Apostolorum muneris, prout illud reliquis inferioribus eminet. Verùm in hoc duo declaranda: primum est, eam universalem potestatem in solo Petro fuisse ordinariam, ejusque muneri affixam; in reliquis Apostolis nec ordinariam, nec per manus ad successores tradendam, sed delegatam, atque

ipsis peculiari nomine attributam. Etenim Apostoli, Divinae gratiae praesidio in amicitia cum Deo confirmati, & copiosis supra naturam viribus communiti, nulli discordiae periculo subdebantur: cui cum posteriores Antistites ex humana imbecillitate obnoxij futuri essent, nequaquam expediebat, ut indistincta illa jurisdictio esset in Apostolis ordinaria, adeoque successoribus haereditaria. Exemplo res pateat. Aliud est, in aliqua Republica, ex peculiaribus conditionibus, praestanti que virtute unius administri, à Principe potestatem amplissimam extra ordinem illi concedi; aliud est, in eadem Republica stabile munus constitui, in quo ea potestatis amplitudo sit ut ordinaria continuanda. Quare quod Episcopi Apostolis in ordinaria jurisdictione successerint, non ex eo conficitur, illis etiam successisse in hac indifferenti, universalique delegatione; itidem ac nec illis suffecti sunt in auctoritate scribendi libros Canonicos, alijque praerogativis. Secunda illius S. Cypriani dicti declaratio est, cunctos Apostolos nihilominus fuisse S. Petro subjectos, cui ex ordinario suo magistratu, & in successores abiturato, eali claves concessae sunt, jurisdictionisque Ecclesiae plenitudo; quamquam cunctorum Apostolorum virtus ac sapientia ea esset, ut nullus penè fuerit Petro locus, hujusmodi jurisdictionis exercendae in viros sanctimonia ac prudentia perfectissimos. In reliquum necesse fuit, ut unius potestas ceteris praepolleret, nisi fuisset instituendum in Ecclesia Polyarchiae regimen, ejusdem Ecclesiae commodis planè adversum, ut alibi ostensum est.

92. Nec quidem juvat respondere: Cum concordia inter Apostolos ex afflatu Divino perturbari non posset, in pluribus etiam monarchiam persisturam, quamquam inter se mutuo liberis ac supremis; ut quidam de duobus Apostolis Petro & Paulo recens excogitavit: nam securitas perpetuae concordiae inter omnes collegas, tamen si sufficeret ad evitanda incommoda, quae suapte naturam inferret Ecclesiae Polyarchicum regimen; non tamen satis esset Monarchico statuendo, cujusmodi novimus ex Scripturis ac Patribus constitutum à Christo fuisse, ut hic auctor fatebatur. Fingamus Venerum Senatorem, cui divinitus & datum, & significatum fuerit, in sententiam suam semper iturum Senatum universum: fingamus insuper, datam illi à Senatu potestatem peragendi, ex auctoritate communi, quidquid ipsi libuerit, nullo prius habito collegarum consensu: non tamen idcirco is evadet Monarcha, nisi obtineat jus regendi absolutum à quocumque consensu, dissensu e collegarum; quemadmodum nec evaderet Monarcha, supremumque mundi Dominus, quod spectat ad dominium, sive jurisdictionis illud sit, sive proprietatis, is, cui à Deo fuisset promissum, quidquid ipse nomine legitime gubernantium, seu jure possidentium unquam fecerit, semper illis ratam fore. Hujusque rei ratio est, quia utrumque dominium, tam jurisdictionis, quam proprietatis, secum



secum affert auctoritatem ipsam, hominibus imperandi, & res ipsas pertractandi jure suo, alijs etiam dissentientibus.

93. Hinc ergo pro nono videamus, an huic doctrinae perspicuae, quam haecenus exposuimus, dissonent, an concinant S. Cypriani verba, quae sunt hujusmodi: *Loquitur Dominus ad Petrum: Aedificabo Ecclesiam meam, & portae inferorum non vincunt eam; & tibi dabo claves regni caelorum; & quae ligaveris super terram, erunt ligatae & in caelis; & quaecunque solveris super terram, erunt soluta & in caelis.* Et iterum eidem post suam Resurrectionem dicit: *Pasce oves meas.* Super illum unum aedificat Ecclesiam suam, & illi pascendas mandat oves suas. Et quamvis Apostolis omnibus post Resurrectionem suam parem potestatem tribuat, & dicat: *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos; accipite Spiritum Sanctum: si cui remiseritis peccata, remittentur illi; si cui tenueritis, tenebuntur;* tamen ut unitatem manifestaret, unam Cathedram constituit, & unitatis ejusdem originem ab uno incipientem sua auctoritate disposuit. Hoc erant utique & caeteri Apostoli, quod fuit Petrus, pari consortio praediti, & honoris, & potestatis; sed exordium ab unitate profecturum. Primatus Petro datur, & una Christi Ecclesia, & Cathedra una monstratur. Et Pastores sunt omnes, sed unus grex ostenditur, qui ab Apostolis omnibus unanimi consensione pascuntur. Et infra: *Hanc Ecclesiae unitatem qui non tenet, tenere se fidem, credit? qui Ecclesiae renititur, & resistit, qui Cathedram Petri, super quam fundata est Ecclesia, deserit, in Ecclesia se esse, confidit?* Num forte per haec verba relinquatur dubitatio, an ex Cypriani sententia S. Petrus, ejusque Sedes summum in Ecclesia Dei principatum obtineat? An se junctio ab ijs, qui in ea sedent, quoad conjungi cum hujus communione? Quod si cui fortassis in mentem veniret, Cypriani sententiam esse, supremum Petri Principatum, imperijque unitatem in eam tantummodo praerogativa fuisse sita, quod Petrum Christus ante alios nominaverit, quodque ab unico ex rectoribus fuerit incepta numeratio, constituta nihilominus postea integra aequalitate, atque regendi libertate inter ipsos, eorumque successores; insipientem profectus differendi rationem ex sapientissimo illius egregij Doctoris ore depromeret: perinde quasi satis sit, ut unitas Principatus constituatur, multorumque gubernatio tollatur, si supremi Rectores atque Collegae post alium alius deinceps, & non omnes unica locutione nominentur.

94. Pro decimo & postremo concludere jam licet, S. Cyprianum aperte contradicere Suavi ac Elliesio. Etenim si a Cypriano docemur, unum esse Episcopatum, cujus parrem suam quicumque Episcopos obtinet in solidum, dum multos Episcopos aequiparat multis radijs, qui tandem unum solis lumen efficiunt, multisque ramis, qui eundem omnes vigorem trahunt ab eodem trunco, haec planè exempla Suavis doctrinam oppugnant. Unus est solis radijs num forte ad illu-

minandum transgreditur locum ab alio illuminatum? Unus ramus alterius frondes ac folia enutrit? Quid plura? Nonne diseritis verbis mentem suam explicat Cyprianus? *Unus, inquit, est Caput, una origo, & una mater.* Haec est unitas, quam ille affirmat in Ecclesia, unitas Ordinis in singulis aequalis, & quae singuli redduntur idonei ad exercenda ubique locorum Episcopi ministeria: unitas Capituli, hoc est, Petri, ejusque Successorum, in qua Christus fundavit Ecclesiam, & cui perstant innixae omnes hujus Regiae columnae, non verò Dioceseon confusio.

~~~~~

### DISQUISITIO VII.

Quid auctoritatis habeat Romanus Pontifex circa Beneficia & Bona Ecclesiastica

S. I.

NEQUE hanc disquisitionem absolute, sed sub respectu ac relatione ad Gallia Regnum hic tractare, est nobis animus, ideoque praemissa Divi Thomae hanc in rem sententiam, reliquam causae hujus discussionem ex unico Auctore tractatus de libertatibus Ecclesiae Gallicanae cit. lib. 6. cap. 10. ob lectoris oculos ponere intendimus. Doctor itaque Angelicus 2. 2. q. 100. art. 1. ad 7. docet, penes Summum Pontificem directionem esse bonorum Ecclesiasticorum, non autem dominium. *Quamvis enim, inquit, res Ecclesiae sint ejus (Summi Pontificis) ut principalis dispensatoris; non tamen sunt ejus, ut Domini, & possessoris.* Quem locum sic commentatus est Cardinalis Cajetanus; *Nota, quod, cum potestas Papae quoad res temporales Ecclesiae non sit potestas Domini, sed dispensatoris, consequens est, ut plenitudo potestatis Papalis circa bona Ecclesiae temporalia non exeat limites potestatis dispensativae, &c.* Et inferius; *Ex eodem quoque fundamento, scilicet quod Papa non est Dominus, sed Dispensator, sequitur, quod de plenitudine potestatis non possit ad libitum dare bona Ecclesiae, cui voluerit, aut consanguineis, &c. sed teneatur fideliter dispensare, ut recta ratio suadet, juxta illud: Hic jam quaeritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniat. Et rursus: Fidelis servus & prudens, quem constituit Dominus super familiam, ut det illis in tempore tritici mensuram, & non ad libitum, quantum volet.*

Quo praesupposito, praeterea Auctor à n. 6. ita disserit: longissimè, inquit, inter se distant bona sacra, & prophana, licet utrorumque solam dispensationem hominibus conceditam doceant sancti Patres. Ita in omnes usus non prohibitos expendi possunt, quantum est ex ipsorum conditione. Quod addo, quia ex hominis affectu in eo sapissimè peccatur: sacra verò nisi in operibus verè pijs, & sanctis insumere, nefas est. Hoc nomen ipsum manifestè significat; sanctum enim,